Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2026/1007

8.5.2026

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2026/1007

ze dne 30. dubna 2026

o podpoře rozvoje energetických společenství a maximalizaci potenciálu samospotřeby

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Toto doporučení se vztahuje na samospotřebitele elektřiny z obnovitelných zdrojů ve smyslu čl. 2 bodu 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ([1]) a na aktivní zákazníky ve smyslu čl. 2 bodu 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ([2]), kteří se zabývají výrobou a samospotřebou energie z vlastních obnovitelných zdrojů („samospotřeba“), a to i sdílením energie ve smyslu čl. 2 bodu 10a směrnice (EU) 2019/944. Toto doporučení se rovněž vztahuje na společenství pro obnovitelné zdroje ve smyslu čl. 2 bodu 16 směrnice (EU) 2018/2001 a na občanská energetická společenství ve smyslu čl. 2 bodu 11 směrnice (EU) 2019/944, která se zabývají výrobou energie z vlastních obnovitelných zdrojů a jinými druhy služeb souvisejících s energií.

(2) Článek 15a směrnice (EU) 2019/944 vyžaduje, aby členské státy zavedly právo na sdílení energie, které mimo jiné zajistí, aby „všechny domácnosti, malé a střední podniky, veřejné subjekty, a pokud tak členský stát rozhodl, i jiné kategorie konečných zákazníků měly právo účastnit se […] sdílení energie jako aktivní zákazníci“. Důsledné uplatňování tohoto práva má zásadní význam pro uvolnění potenciálu nových obchodních modelů, stimulaci místních investic a zlepšení flexibility systému.

(3) Plán REPowerEU ([3]) zdůrazňuje potenciál energetických společenství a vlastní spotřeby, které mohou pomoci řešit nestabilní a vysoké ceny energie, a vyzývá členské státy, aby urychlily provádění balíčku Čistá energie pro všechny Evropany ve vnitrostátním právu. Strategie EU pro solární energii ([4]) výslovně uznává vysoký potenciál energetických společenství a vlastní spotřeby pro urychlení zavádění solární energie. Strategie předložila sdílenou politickou ambici v podobě zřízení nejméně jednoho energetického společenství založeného na obnovitelných zdrojích v každé obci s více než 10 000 obyvateli do roku 2025. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ([5]) o energetické účinnosti požaduje, aby místní orgány v obcích s celkovým počtem obyvatel vyšším než 45 000 posoudily úlohu energetických společenství v místních plánech vytápění a chlazení.

([1]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění) (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

([3]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Plán REPowerEU (COM(2022) 230 final).

([4]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Strategie EU pro solární energii, COM(2022)221 final.

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

(4) Rámec EU klade důraz na spravedlnost a inkluzivnost. *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955* ([6]) i *doporučení Komise (EU) 2023/2407* ([7]) uznávají potenciál energetických společenství a systémů vlastní spotřeby, jako je sdílení energie, přispět k ochraně zranitelných domácností a domácností postižených energetickou chudobou. Členské státy by proto měly podporovat začleňování osob, včetně zranitelných domácností, domácností postižených energetickou chudobou a domácností osob se zdravotním postižením do energetických společenství a projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.

(5) Dobře navržené podpůrné rámce pro energetická společenství, individuální samospotřebu a sdílení energie mohou podpořit realizaci zásady 20 evropského pilíře sociálních práv, která potvrzuje právo každého na přístup ke kvalitním základním službám, včetně energií.

(6) Akční plán pro cenově dostupnou energii ([8]), který Komise předložila dne 26. února 2025, stanoví cíl, aby byla energie cenově dostupná, aby se urychlilo zavádění energie z obnovitelných zdrojů a aby se snížila závislost Unie na fosilních palivech a dovozu energie. Přispívá také k cílům Dohody o čistém průmyslu ([9]) posílením místních investic, konkurenceschopnosti a sociální spravedlnosti prostřednictvím zjednodušených, předvídatelných a transparentních rámců. K dosažení těchto cílů chce energetický balíček pro občany ([10]) dále zvýšit účast občanů a společenství na transformaci energetiky a umožnit jim vyrábět, skladovat, spotřebovávat, sdílet nebo prodávat vlastní energii z obnovitelných zdrojů, aby dosáhli stabilního přístupu k cenově dostupné energii.

(7) Energetická společenství vzhledem ke své závislosti na zapojení a často dobrovolné práci veřejnosti čelí výrazným omezením, pokud jde o technické kapacity, čas a finance, jež ovlivňují cyklus rozvoje projektu i cestu na trhy s energií. Pro energetická společenství je obzvláště náročné mobilizovat financování v raných fázích rozvoje projektu, zvládat složité administrativní postupy, investovat do technické infrastruktury nebo provádět tržní operace ([11]).

(8) Aby bylo možné tato omezení překonat a usnadnit rovnoměrný rozvoj v celé Unii, je třeba umožnit energetickým společenstvím vznik, diverzifikaci a růst, a to zajištěním jasných a soudržných rámců, obecného povědomí a spravedlivého zacházení, minimalizací regulačních a administrativních překážek na všech příslušných trzích s energií a ve všech odvětvích a poskytnutím pokynů pro technické a finanční aspekty, jakož i snazšího přístupu k financování. Podpora budování kapacit může dále posílit profesionalizaci a autonomii energetických společenství a technické nástroje pro jejich koncipování jsou zásadní pro celkové rozšíření energetických společenství. Podpora místních orgánů a zejména sekundárních struktur nebo federací energetických společenství může být účinným prostředkem k urychlení rozvoje a schopnosti energetických společenství zapojit se do projektů, které jsou sociálně a technologicky inovativnější a náročnější na zdroje.

(9) Samospotřeba energie z obnovitelných zdrojů čelí sobě vlastním specifickým překážkám v oblasti financování, povolování, přístupu k síti a administrativní složitosti. Tyto překážky se neúměrně dotýkají nízkopříjmových domácností a malých spotřebitelů. Pro zajištění inkluzivnosti jsou nezbytné tyto prvky: zjednodušení; začlenění jednotných kontaktních míst (single points of contact) pro povolování a jednotných kontaktních míst (one-stop-shops); cílená finanční podpora a financování třetí stranou nebo kolektivní přístupy k financování, jako jsou leasing, smlouvy o energetických službách nebo komunitní investiční režimy. Sdílení osvědčených postupů a zavádění inovativních obchodních modelů přes hranice napomůže soudržný přístup k energetickým společenstvím a sdílení energie v celé Unii. Tento soudržný přístup pomáhají zajistit společné zásady pro definice, odměňování, integraci do sítě a ochranu spotřebitele.

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/955 ze dne 10. května 2023, kterým se zřizuje Sociální klimatický fond a mění nařízení (EU) 2021/1060 (Úř. věst. L 130, 16.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

([7]) Doporučení Komise (EU) 2023/2407 ze dne 20. října 2023 týkající se energetické chudoby (Úř. věst. L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([8]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Akční plán pro cenově dostupnou energii Odhalení skutečné hodnoty energetické unie s cílem zajistit cenově dostupnější, účinnější a čistší energii pro všechny Evropany (COM(2025) 79 final), v Bruselu dne 26. února 2025.

([9]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů– Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace (COM(2025) 85 final).

([10]) COM/2026/115 final.

([11]) Viz doporučení č. 9 a 10 panelové diskuse občanů o energetické účinnosti, Panelová diskuse o energetické účinnosti – Platforma aktivního občanství.

(10) Přiměřené a nediskriminační zacházení a přizpůsobená pomoc při postupech a žádostech o připojení k soustavě usnadňují přístup zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů k soustavám.

(11) Sdílení energie ve spojení s odezvou strany poptávky, přesunem zatížení nebo ukládáním energie může přinést úspory nákladů jak spotřebitelům, tak energetickým systémům. To vyžaduje přístup k údajům z měření a o spotřebě a interoperabilitu údajů.

(12) V souladu s programem Komise pro zjednodušování a zlepšování právní úpravy je cílem tohoto doporučení poskytnout členským státům praktické pokyny k zajištění soudržného, přiměřeného a pro občany vstřícného provádění právních předpisů Unie o energetických společenstvích a systémech samospotřeby, včetně sdílení energie.

(13) Členské státy by měly zjednodušit administrativní postupy pro zřizování, provozování a rozvoj energetických společenství a samospotřeby a zjednodušit také podávání zpráv. Provádění by mělo vycházet ze stávajících struktur a digitálních nástrojů a mělo by zajistit soudržnost, nákladovou efektivnost a minimální administrativní zátěž pro dodavatele, spotřebitele a vnitrostátní orgány.

(14) S cílem podpořit členské státy při provádění tohoto doporučení hodlá Komise přijmout řadu opatření pro další rozvoj a rozšíření energetických společenství v Unii a podpořit provádění právních předpisů Unie. Tato opatření jsou uvedena v akčním plánu v příloze tohoto doporučení,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Členským státům se doporučuje přijmout tato opatření:

1. Při uvádění právních a správních předpisů nezbytných pro dosažení souladu s čl. 2 bodem 8 směrnice (EU) 2019/944 v účinnost **zajistit soudržnost mezi pojmy aktivní zákazník a samospotřebitel elektřiny z obnovitelných zdrojů** ([12]), pokud jde o práva a povinnosti relevantní pro individuální samospotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů ([13]) a sdílení energie ([14]), s odlišením uvedených definic od komerčních subjektů a zároveň zajištěním přístupnosti pro všechny občany, včetně nájemců, obyvatel budov s více bytovými jednotkami a zranitelných domácností a osob postižených energetickou chudobou, jako jsou ženy a další skupiny ohrožené diskriminací, které jsou neúměrně postiženy.

2. **Jasně rozlišovat mezi pojmem společenství pro obnovitelné zdroje** ([15]) **a občanské energetické společenství** ([16]) z hlediska struktury členství, požadavků na správu a účelu a zdůraznit specifické výhody a přínosy konkrétních forem energetických společenství, aby byla zajištěna soudržnost mezi nimi a jasnost jejich účelu.

3. Při provádění ustanovení článku 15a pozměňující směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1711 ([17]) ve vnitrostátním právu a jejich uplatňování vytvořit **rámec umožňující společné jednání aktivních zákazníků**, který je v souladu s právy individuálních samospotřebitelů elektřiny z obnovitelných zdrojů v článku 21 směrnice (EU) 2018/2001 a aktivních zákazníků v článku 15 směrnice (EU) 2019/944.

4. Plně provést právní předpisy EU týkající se energetických společenství a samospotřeby ([18]) ve vnitrostátním právu a zavést podpůrné rámce, které přispějí k dalšímu rozvoji energetických společenství **v odvětví vytápění a chlazení, v odvětví elektroenergetiky a v odvětví renovace budov** a umožní energetickým společenstvím přispět k celkovým cílům Unie v oblasti renovace a obnovitelných zdrojů energie.

([12]) Ve smyslu směrnice (EU) 2018/2001.
([13]) V souladu s článkem 21 směrnice (EU) 2018/2001.
([14]) V souladu s článkem 15a směrnice (EU) 2019/944.
([15]) Ve smyslu čl. 2 bodu 16 směrnice (EU) 2018/2001.
([16]) Ve smyslu čl. 2 bodu 11 směrnice (EU) 2019/944.
([17]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1711 ze dne 13. června 2024, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního trhu s elektřinou (Úř. věst. L, 2024/1711, 26.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).
([18]) Směrnice (EU) 2019/944, zejména čl. 2 bod 8, 10a a 11, články 15, 15a a 16, směrnice (EU) 2018/2001, zejména čl. 2 bod 16, články 21 a 22.

Správa a monitorování

5. Vypracovat **vnitrostátní strategii pro energetická společenství a samospotřebu**, včetně posouzení potenciálního příspěvku k cílům EU v oblasti energetiky do roku 2030 a 2040 na základě posouzení potenciálu a překážek v souladu s čl. 21 odst. 6 a čl. 22 odst. 3 směrnice (EU) 2018/2001, a podávat zprávy o pokroku prostřednictvím integrovaných zpráv o pokroku v provádění vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu.

6. Pověřit příslušný orgán nebo subjekt, aby v pravidelných intervalech a případně v koordinaci s Evropskou komisí **posuzoval a monitoroval potenciál a dopad finančních, sociálních a environmentálních přínosů energetických společenství a samospotřeby** a odstraňování překážek z hlediska geografických a demografických charakteristik, jakož i širší politické cíle nebo záměry rozvoje energetických společenství a samospotřeby, a to i na základě údajů shromážděných od příslušných zúčastněných stran a mapování provedeného podle článku 15b směrnice (EU) 2018/2001.

7. Zavést **komplexní a aktualizované vnitrostátní registry pro energetická společenství**, které lze použít ke sledování souladu s předpisy, údajů o projektech a organizačních prvků, aniž by se ukládaly nepřiměřené poplatky nebo administrativní požadavky související s konkrétními činnostmi v oblasti energetiky.

8. Zapojit spotřebitele, včetně domácností trpících energetickou chudobou, nájemců a obyvatel žijících v sociálním bydlení, sociálních partnerů, organizací občanské společnosti, podniků, místních orgánů, energetických společenství a/nebo jejich zástupců do provádění tohoto doporučení prostřednictvím **pravidelných konzultací a strukturovaného dialogu**.

Povolování a integrace do systému

9. **Odstranit povolovací postupy pro malá solární fotovoltaická zařízení a zařízení pro ukládání energie**, zavést opatření týkající se tepelných čerpadel, elektrických vozidel a dobíjecích bodů pro elektrická vozidla a zjednodušit související připojení k soustavě, stanovit konkrétní a přiměřené lhůty pro informování konečných zákazníků a energetických společenství a odstranit administrativní požadavky a regulační překážky ([19]) pro plug-in baterie a balkonová solární fotovoltaická zařízení do 800 W.

10. Zajistit včasné, transparentní, přiměřené a jednoduché **postupy připojení k soustavě** v souladu s návrhem směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788, pokud jde o urychlení povolovacích postupů ([20]), tím, že se umožní navrácení nebo snížení finanční jistoty, pokud jsou splněna kritéria splatnosti, stanovením konkrétních lhůt pro informování energetických společenství a konečných zákazníků o postupech, nákladech a schvalování, poskytováním specializované pomoci nebo pokynů pro žádosti a zmírněním administrativních a technických požadavků, pokud je to možné, při současném uplatňování nediskriminačního a přiměřeného zacházení v souladu s platným rámcem Unie.

11. Zajistit, aby provozovatelé soustav ve svých plánech rozvoje soustav zohlednili očekávaný růst a dopad samospotřeby a činností energetických společenství, čímž se umožní preventivní investice.

12. V případě nedostatečné kapacity soustavy a tam, kde je to technicky možné, **zajistit, aby energetická společenství a konečníí zákazníci účastnící se programů sdílení energie mohli** při provozování zařízení pro ukládání energie nebo dosahování vysoké úrovně místní samospotřeby **uzavřít s provozovateli soustav smlouvu o flexibilním připojení** v souladu s článkem 6a směrnice (EU) 2019/944.

13. Umožnit občanským energetickým společenstvím spravovat **uzavřené distribuční soustavy** v souladu s čl. 16 odst. 4 a čl. 38 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944 a společenstvím pro obnovitelné zdroje rozvíjet a provozovat **sítě vytápění a chlazení** z obnovitelných zdrojů v oblasti jejich působnosti.

([19]) Viz též návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 a (EU) 2024/1788, pokud jde o urychlení povolovacích postupů, COM(2025) 1007 final.

([20]) COM(2025) 1007 final.

Standardizovaný přístup ke sdílení energie

14. Poskytnout možnost sdílení energie v rámci téže nabídkové zóny nebo omezenější zeměpisné **oblasti a podpořit vnitrostátní regulační orgány, aby posoudily potenciál flexibility místního sdílení energie** v souladu s topologií sítě a využily tyto informace při uplatňování síťových poplatků odrážejících náklady.

15. **Zajistit, aby se** v souladu s články 15 a 16 směrnice (EU) 2019/944 a články 21 a 22 směrnice (EU) 2018/2001 **na konečné zákazníky zapojené do sdílení energie a energetických společenství nevztahovaly nepřiměřené a diskriminační postupy, požadavky nebo povinnosti dodavatele**.

16. **Poskytnout podmínky, které vnitrostátním regulačním orgánům usnadní plnit úkoly v oblasti monitorování odstranění poplatků pro samostatné dodavatele, které jsou fixní a přesahují přímé náklady vzniklé** v důsledku sdílení energie.

17. **Určit příslušný vnitrostátní orgán, který bude poskytovat informace** o sdílení energie, včetně asistenční služby, seznamu fungujících organizátorů sdílení energie, nezávazných vzorových smluv a technických, právních, ekonomických a praktických informací.

18. Zajistit, aby příslušné orgány zavedly jednoduché, transparentní a digitální **registrační procesy** pro ujednání o sdílení energie a aby v případě, že počet konečných zákazníků zapojených do sdílení energie překročí určitý počet, bylo povinné to označit jako vnitřní sdílení energie, což pomůže zefektivnit komunikaci a registrační proces.

19. Přijmout interoperabilní, bezpečný a standardizovaný přístup ke **správě a výměně údajů**, aby bylo sdílení energie funkční.

20. Zajistit, aby příslušné **údaje z měření byly k dispozici v téměř reálném čase** ([21])**, v časovém intervalu alespoň tak krátkém, jako je interval zúčtování odchylek ve smyslu čl. 2 bodu 15 nařízení o vnitřním trhu s elektřinou** ([22])**, a aby softwarové nástroje byly k dispozici** všem příslušným stranám, včetně konečných zákazníků, dodavatelů a případně organizátorů sdílení energie a energetických společenství, a to i pro podporu sdílení energie a služeb flexibility.

21. Zajistit, aby statické klíče sdílení energie ([23]) mohly být pravidelně revidovány a byly k dispozici konečným zákazníkům, a usnadnit **postupný přechod od statických klíčů k dynamickým klíčům sdílení energie**, aby se optimalizovala hodnota pro energetický systém i účastníky sdílení energie.

22. Umožnit vnitrostátním regulačním orgánům zavést **regulační pískoviště** pro experimentování s přidělováním a měřením na více elektroměrech a místech, s metodami přidělování, návrhem sazeb, odpovědností za odchylku, výměnou údajů a vypořádáním a ochranou a zdaněním spotřebitelů.

Odměňování za účelem maximalizace hodnoty samospotřeby

23. Urychlit **zavedení inteligentních elektroměrů** v přiměřeném časovém rámci a zavést interoperabilní systémy výměny údajů, které umožní přesné měření, vyúčtování a optimalizaci samospotřeby.

([21]) Ve smyslu čl. 2 bodu 26 směrnice (EU) 2019/944.

([22]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj).

([23]) Při zřizování iniciativy sdílení energie je třeba přijmout konkrétní vzorec, který určí, jak se bude sdílená výroba započítávat do účtů za energii jednotlivých účastníků sdílení energie. To se nazývá koeficient sdílení nebo klíč sdílení.

24. Zajistit, aby za přebytek elektřiny, která není předmětem samospotřeby za elektroměrem nebo sdílení, mohla náležet **spravedlivá odměna na základě tržních signálů**, která odráží hodnotu této elektřiny pro spotřebitele i systém.

25. Při navrhování režimů provozní podpory pro elektřinu vyrobenou z vlastních zdrojů dodávanou do sítě zvážit zavedení **tržních prémií, které by motivovaly k optimalizaci samospotřeby**, včetně sdílení energie.

Přístup na relevantní trhy s energií

26. Zavést **pružné režimy udělování licencí**, které umožní energetickým společenstvím ve spolupráci se subjektem zúčtování ve smyslu čl. 2 bodu 14 nařízení (EU) 2019/943 dodávat energii nebo poskytovat služby flexibility konečným zákazníkům.

27. **Podporovat spolupráci s dodavateli a agregátory** ve smyslu čl. 2 bodu 19 směrnice (EU) 2019/944 s cílem usnadnit obchodování s energií nebo flexibilitu jménem energetických společenství nebo konečných zákazníků, kteří uzavírají smlouvy o nákupu elektřiny, ujednání o přímém obchodování nebo smlouvy o službách flexibility, a zároveň zajistit, aby byly zavedeny ochranné doložky, které chrání energetická společenství, aktivní zákazníky a samospotřebitele elektřiny z obnovitelných zdrojů před zneužitím ze strany silnějších účastníků trhu.

28. Zajistit, aby minimální velikost nabídky, doba trvání smlouvy, modely přístupu na trh a **požadavky** na předběžnou kvalifikaci **pro místní trhy s energetickými službami** umožňovaly účast menších agregovaných aktiv spravovaných energetickými společenstvími nebo skupinami pro sdílení energie přímo nebo prostřednictvím agregátora, a zřídit regulační pískoviště pro testování a přizpůsobení těchto prvků uspořádání trhu v kontrolovaném prostředí.

Přístup k veřejnému financování a soukromému financování

29. **Poskytovat investiční podporu** integrovaným systémům, včetně malých solárních fotovoltaických zařízení, systémů skladování nebo systémů vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů, a to i v rámci programů renovace budov zaměřených na zranitelné komunity.

30. Zvážit možnost uplatnění snížených sazeb DPH nebo osvobození od daně na konkrétní vysoce účinné a čisté systémy vytápění a solární panely v souladu se směrnicí 2006/112/ES ([24]) o DPH ve znění směrnice Rady (EU) 2022/542 ([25]), pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty.

31. **Plně využívat stávající fondy soudržnosti a další příslušné finanční prostředky Unie** dostupné v rámci programového období 2021–2027 a další nástroje financování k poskytování finanční podpory energetickým společenstvím a systémům samospotřeby v městských i venkovských oblastech a v uhelných regionech procházejících transformací nebo v jiných regionech zvláště postižených přechodem na dekarbonizované hospodářství.

32. **Identifikovat, kde jsou mezery ve finančních prostředcích nebo financování** pro různé fáze životního cyklu, a **zavést specializované programy financování a nástroje financování pro energetická společenství**, zejména pokud jde o počáteční financování ve fázi rozvoje (předcházející rozvoji).

33. **Zajistit**, aby obecné programy financování a finanční nástroje pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti byly doprovázeny **zvláštními rámci, které usnadňují přístupnost pro energetická společenství** ([26]), zejména prostřednictvím federací energetických společenství.

([24]) Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([25]) Směrnice Rady (EU) 2022/542 ze dne 5. dubna 2022, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a (EU) 2020/285, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 107, 6.4.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/542/oj).

([26]) Např. prostřednictvím financování malého rozsahu, zvyšování povědomí nebo podpory při podávání žádostí.

Podpora zvyšování povědomí a budování kapacit

34. **Podporovat** začlenění témat energetických společenství a sdílení energie do **vzdělávání a odborné přípravy, včetně učebních osnov**, zejména prostřednictvím spolupráce s univerzitami, odbornými a technickými instituty a programy učňovské přípravy podporovanými programem Erasmus+, Paktem pro dovednosti a jeho rozsáhlými partnerstvími pro dovednosti v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a Evropským sociálním fondem plus.

35. **Podporovat iniciativy a akce zaměřené na zapojení mládeže a veřejnosti, jichž se účastní zástupci venkovských a vzdálených komunit**, s cílem zvýšit povědomí, podpořit změnu chování a posílit účast občanů v energetických společenstvích, samospotřebu a sdílení energie.

36. Jasně a s dostatečným předstihem **informovat o** chystaných **změnách ve struktuře sazeb a mechanismech odměňování**, spolu s přechodnými obdobími a pokyny pro spotřebitele o dopadech a možnostech.

37. **Aktivizovat stávající** struktury **jednotných kontaktních míst** nebo podobné mechanismy, které by energetickým společenstvím a spotřebitelům poskytovaly jednotné online a pokud možno fyzické rozhraní s komplexním a uživatelsky vstřícným technickým, právním, správním, ekonomickým a finančním poradenstvím, instrukcemi, pokyny a materiály, jako jsou vzory, s možností podávat žádosti a sledovat pokrok týkající se povolení, licencí a režimů podpory, **nebo** takové struktury **zřídit**.

38. **Poskytovat místním orgánům pokyny, příležitosti ke sdílení znalostí, technické pokyny a školení v oblasti řízení projektů** s cílem zvýšit zapojení a podporu těchto orgánů, pokud jde o projekty sdílení energie a energetických společenství zahrnující domácnosti trpící energetickou chudobou, jakož i rozvoj projektů náročných na infrastrukturu, jako je komunitní vytápění a chlazení.

39. **Podporovat federace a sekundární struktury energetických společenství a podporovat budování kapacit**, které jim umožní poskytovat služby související s energií, a **usnadnit přístup k financování a službám technické pomoci** pro místní energetická společenství.

Regionální a přeshraniční spolupráce

40. **Umožnit přeshraniční účast** v občanských energetických společenstvích a ve společenstvích pro obnovitelné zdroje a prozkoumat příležitosti pro přeshraniční energetická společenství, zejména v příhraničních regionech, a odstranit právní nebo administrativní překážky bránící společným investicím, využívání sdílené sítě nebo sdílení energie přes hranice.

41. **Zvážit začlenění energetických společenství do stávajících makroregionálních strategií a příslušných akčních plánů** s podporou nástrojů politiky soudržnosti a fondů Unie.

Sociální začleňování

42. Přiměřeně definovat pojmy **„účinná kontrola“, „samostatnost“ a „sociální, hospodářské a environmentální přínosy“**, jak jsou uvedeny v definici společenství pro obnovitelné zdroje v čl. 2 bodě 16 směrnice (EU) 2018/2001 a v definici občanských energetických společenství v čl. 2 bodě 11 směrnice (EU) 2019/944, s cílem zajistit, že tyto pojmy budou využívány veřejností a pro veřejnost, aby se snížila administrativa při zakládání energetického společenství a zvýšila důvěra v tyto pojmy.

43. Podporovat **modely financování sdílení energie třetími stranami a kolektivního financování**, mimo jiné prostřednictvím energetických společenství, aby byla samospotřeba přístupná nájemcům a nízkopříjmovým a zranitelným domácnostem.

44. Podporovat modely účasti s nízkými bariérami, včetně možností bez počátečních nákladů, cílené, technické finanční a administrativní podpory pro osoby trpící energetickou chudobou, nájemce a obyvatele žijící v sociálním bydlení a osoby se zdravotním postižením ([27]) a přístupných jiných než digitálních kanálů pro registraci a podporu.

45. Zahrnout **přiměřená a inkluzivní kritéria pro výběr**, která umožní energetickým společenstvím podávat nabídky, jakož i sociální kritéria způsobilosti a hodnocení ve **veřejných aukcích na energii z obnovitelných zdrojů, režimech podpory a při zadávání veřejných zakázek nebo udělování koncesí** v oblasti zavádění obnovitelných zdrojů energie.

46. Posoudit distribuční dopady s cílem zajistit, že náklady a přínosy energetických společenství a programů sdílení energie budou spravedlivě sdíleny a nebudou znevýhodňovat spotřebitele, kteří se rozhodnou nestát se účastníky.

47. Zajistit, aby informace určené veřejnosti byly přístupné i osobám se zdravotním postižením v souladu s požadavky na přístupnost uvedenými v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ([28]).

Digitalizace a inovace

48. Zajistit, aby energetická společenství a koneční zákazníci měli **přístup k příslušným údajům o energetickém systému a o spotřebě** v souladu s platnými požadavky Unie na ochranu údajů a interoperabilitu, zejména s požadavky stanovenými v článku 24 směrnice (EU) 2019/944.

49. Podporovat vývoj a využívání **digitálních platforem s otevřeným zdrojovým kódem, přístupných** ([29]) **a vhodných softwarových nástrojů a standardizovaných rozhraní** umožňujících sdílení energie, prognózování poptávky a služby flexibility ze strany konečných zákazníků a energetických společenství, jakož i poskytovat podporu pro plánování energetického společenství při zajišťování kybernetické bezpečnosti a ochrany údajů.

50. Podporovat inovační partnerství a spolupráci veřejného a soukromého sektoru, jež testují **digitální řešení, řešení založená na umělé inteligenci a řešení inteligentních sítí** v rámci energetických společenství a skupin pro sdílení energie v rámci regulačních pískovišť nebo pilotních programů umožňujících učení se praxí.

V Bruselu dne 30. dubna 2026.

Za Komisi
Dan JØRGENSEN
člen Komise

([27]) V souladu s požadavky na přístupnost podle přílohy I směrnice (EU) 2019/882.
([28]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).
([29]) Rozhraní určená pro veřejnost by měla být přístupná osobám se zdravotním postižením v souladu s požadavky na přístupnost uvedenými v příloze I směrnice (EU) 2019/882.

PŘÍLOHA

Akční plán pro energetická společenství

Ve svém sdělení o energetickém balíčku pro občany, COM(2026) 115, Komise stanovila cíl zvýšit kapacitu obnovitelných zdrojů energie instalovanou energetickými společenstvími až na 90 GW. S cílem odstranit technické a finanční překážky pro energetická společenství a podpořit členské státy při provádění tohoto doporučení se tento akční plán zabývá pěti oblastmi:

1. Účinné podpůrné rámce
2. Přístup k financování
3. Zvyšování povědomí a budování kapacit
4. Sociální začleňování a účast veřejnosti
5. Digitální inovace a integrace do systému

Za účelem sledování pokroku v rámci tohoto akčního plánu, výměny osvědčených postupů a posílení partnerství mezi veřejnými orgány, komunitami a průmyslem Komise hodlá:

— vypracovat soubor **ukazatelů** pro sledování vývoje a dopadu energetických společenství **pro celou EU** v rámci **Energetického poradenského centra pro občany a**

— v roce 2028 uspořádat společně s členskými státy, Evropským parlamentem a sítěmi zúčastněných stran **občanský energetický dialog**.

1. Účinné podpůrné rámce

S cílem vyřešit regulační nejistotu v důsledku neúplného nebo opožděného provedení směrnic EU, které definují společenství pro obnovitelné zdroje a občanská energetická společenství, ve vnitrostátním právu plánuje Komise:

— Posoudit potřebu dalšího zjednodušení a sladění **definic EU**.

— Pokračovat ve spolupráci s členskými státy EU, vnitrostátními energetickými regulačními orgány, provozovateli distribučních soustav a reprezentativními organizacemi energetických společenství v souvislosti s prováděním právních předpisů EU a doporučení o energetických společenstvích a samospotřebě v rámci každoročního Občanského energetického fóra a kulatého stolu o regulaci energetické politiky pro spotřebitele.

— **Monitorovat vnitrostátní překážky**, osvědčené postupy a podpůrné rámce spadající pod **Energetické poradenské centrum pro občany** a další iniciativy.

— Prošetřovat stížnosti na **nekalé marketingové praktiky** týkající se energetických společenství nebo sdílení energie.

2. Přístup k financování

S cílem zlepšit přístup energetických společenství k cenově dostupnému a spolehlivému financování, zvýšit povědomí finančních zprostředkovatelů a řídicích orgánů o dostupných zárukách a fondech EU na podporu energetických společenství a pokračovat v poskytování grantové podpory v počáteční fázi prostřednictvím nástroje pro energetická společenství hodlá Komise:

— Zvyšovat povědomí finančních zprostředkovatelů a energetických společenství o využívání **záruk programu InvestEU k uvolnění cenově dostupných úvěrů** ve spolupráci s Evropským investičním fondem prostřednictvím platformy Green Gateway (nástroj asistenční služby, elektronická komunikace, webinář) s cílem maximalizovat využívání (2026).

— Prostřednictvím Energetického poradenského centra pro občany zveřejnit **soubor nástrojů pro financování komunitní energetiky**, který veřejnosti a společenstvím poskytne pokyny týkající se možných modelů a možností financování a uvolní komunitně řízené, tržně integrované služby flexibility a sdílení energie (2026).

— Zřídit pracovní skupinu pro energetická společenství v rámci **sítě orgánů energetiky a správy**, a to na základě úvodního posouzení potřeb členů a konsensu o jejím zřízení, s cílem posílit využívání fondů soudržnosti (2026).

— Refinancovat **nástroj pro energetická společenství po roce 2027 s cílem poskytnout počáteční financování** více než 140 energetickým společenstvím na vypracování podnikatelských plánů ve fázi před rozvojem projektu (2027).

3. **Zvyšování povědomí a budování kapacit**

Přístup ke znalostem v oblasti energetiky, ekonomickým a podnikatelským dovednostem, technickým a právním znalostem a budování kapacit je pro růst, rozšiřování a profesionalizaci energetických společenství zásadní. Komise proto plánuje:

— Prostřednictvím Paktu starostů a primátorů a specializované komunikační kampaně o právech spotřebitelů **informovat občany, místní orgány a další osoby, jako jsou zemědělci a vlastníci malých podniků**, o jejich právech a možnostech zřizovat nebo podporovat energetická společenství (2026).

— Prostřednictvím Energetického poradenského centra pro občany **poskytovat technickou pomoc** energetickým společenstvím při rozvoji projektů v oblasti ukládání energie, energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů (2026).

— Mobilizovat finanční prostředky z podprogramu LIFE „Přechod na čistou energii“ na pomoc energetickým společenstvím při růstu, profesionalizaci a rozšiřování projektů a služeb v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, zejména prostřednictvím vzájemného učení a sekundárních struktur (2026).

4. **Sociální začleňování a účast veřejnosti**

Energetická společenství mohou přispět k mobilizaci veřejnosti včetně zranitelných domácností a k jejich ochraně a ke snížení počtu domácností postižených energetickou chudobou, která se neúměrně dotýká i žen a dalších skupin ohrožených diskriminací. S cílem využít tento potenciál hodlá Komise:

— Poskytovat technickou pomoc místním orgánům s cílem pomoci **zapojit zranitelné domácnosti a domácnosti postižené energetickou chudobou** do energetických společenství prostřednictvím Poradenského centra pro energetickou chudobu (2026).

— Vytvořit „komunitu odborníků“ v rámci **platformy veřejných zadavatelů** na podporu kritérií sociálního začleňování při zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí (2026).

— Prostřednictvím Energetického poradenského centra pro občany a Poradenského centra pro energetickou chudobu vydat **prováděcí příručku k účasti občanů** na podporu tvůrců politik při identifikaci a podpoře sociálně inkluzivních a občany vedených energetických společenství (2026).

— Prostřednictvím iniciativy pro uhelné regiony procházející transformací a dalších příslušných platforem podporovat možnosti vzájemného učení cestou školení na místě, do něhož by se zapojily regiony s těžbou uhlí, rašeliny a ropných břidlic a týkalo by se **energetických společenství** (2027).

— Zveřejnit **standardizovanou vzorovou smlouvu o spolupráci** mezi předkladateli projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetickými společenstvími (2027).

5. **Digitální inovace a integrace do systému**

Využitím potenciálu digitálních technologií, datových prostor, úložišť, integrace do systému a řešení inteligentních sítí se energetická společenství mohou stát nedílnou součástí moderního energetického systému a snížit účty za energii. Komise proto plánuje:

— Mobilizovat finanční prostředky z podprogramu LIFE „Přechod na čistou energii“ na podporu měst a místních partnerů, jako jsou energetická společenství, při **zavádění inteligentních řešení** (jako jsou baterie v sousedství, dobíjecí infrastruktura pro elektrická vozidla, systémy hospodaření s energií atd.), která pomáhají optimalizovat sdílení energie na místní úrovni a uvolnit flexibilitu (2026).

— Mezi signatáři Paktu starostů a primátorů a prostřednictvím místních občanských energetických dialogů organizovaných v rámci Energetického poradenského centra pro občany podporovat zapojení energetických společenství do **místního energetického plánování** (2026).

— V rámci programu Horizont Evropa poskytnout finanční prostředky na podporu komunitně vedených **malých elektrických sítí a místních sítí pro vytápění z obnovitelných zdrojů** v rámci mise „Klimaticky neutrální a inteligentní města“ (2026–2027). Poskytnout 12 milionů z programu Horizont Evropa na podporu vývoje **algoritmů pro prognózování na základě umělé inteligence** s cílem optimalizovat hodnotu sdílení energie pro systém a společenství (2026).

— Prozkoumat, jak by se **místní trhy s energií v měřítku distribuční soustavy** mohly standardizovaným způsobem integrovat v rámci velkoobchodního trhu, aby se zajistilo, že malé distribuované energetické systémy mohou fungovat účinně a umožňovat škálovatelnou flexibilitu (2027).